

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2519
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/1/2024

Αθήνα, 10 Ιανουαρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

1. Τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
2. Τον Υπουργό Ανάπτυξης.

Θέμα: «Να επιστρέψει άμεσα το προσωπικό της Βιβλιοθήκης Επιστήμης, Τεχνολογίας και Πολιτισμού «Κ.Θ. Δημαράς» και να αποκατασταθεί η χρήση των χώρων του κτηρίου του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών».

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ), ένα από τα μεγαλύτερα ελληνικά ερευνητικά κέντρα, είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το οποίο ιδρύθηκε το 1958 και από το 1989 εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας & Καινοτομίας (ΓΓΕΚ), που πλέον υπάγεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα ερευνητικά κέντρα της χώρας με υψηλή ερευνητική παραγωγή που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες. Το ΕΙΕ έχει καταστεί ένας βασικός παράγοντας στην ανάπτυξη νέας επιστημονικής γνώσης τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η διττή επιστημονική του ταυτότητα, η οποία βασίζεται στην επιτυχή συνύπαρξη των ανθρωπιστικών και θετικών επιστημών, παρέχει ένα μοναδικό πλεονέκτημα και επίτευγμα στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα, αυξάνει την ανταγωνιστικότητα του Ιδρύματος στο εξωτερικό.

Με το ΠΔ 226/1989 (Α 107) η Βιβλιοθήκη ΕΙΕ και το πρόγραμμα ΕΚΤ συγκροτήθηκαν ως υπηρεσιακή μονάδα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, με τίτλο «Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης» (ΕΚΤ), που από το 1989 είχε στην ευθύνη του, μεταξύ άλλων, τη διαχείριση της Βιβλιοθήκης. Το 2019, μετά την αιφνιδιαστική και ενδεικτική της πολιτικής της μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας από το Υπουργείο Παιδείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η κυβέρνηση της ΝΔ προχώρησε αιφνιδίως και στην απόσχιση της Υπηρεσίας «Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου» από τον οργανισμό του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και τη μετατροπή του σε αυτοτελές νπιδ υπό την

εποπτεία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (άρθρο 59 του ν.4623/2019). Η απόσχιση του ΕΚΤ, με συνοπτικές διαδικασίες και παρά τις αντιδράσεις των εργαζομένων, καθώς και η μετεγκατάστασή του στη συνέχεια, προκάλεσαν μια σειρά από σοβαρά προβλήματα που μέχρι σήμερα δεν έχουν λυθεί.

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις περί καθολικής διαδοχής, μεταφοράς των περιουσιακών στοιχείων και χρήσης των χώρων του ΕΙΕ μέχρι τη σύναψη συμφωνητικού συνεργασίας, δημιουργήθηκαν κατ' αρχάς μείζονα ζητήματα σχετικά με τη Βιβλιοθήκη του ΕΙΕ και τα δικαιώματα κυριότητας στις εγκαταστάσεις του.

Μετά τον πολύμηνο αγώνα των εργαζομένων και της Διοίκησης του ΕΙΕ η κυβέρνηση αναγκάστηκε τελικά να αναγνωρίσει τα δίκαια αιτήματά τους και να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 54 του ν. 4712/2020) με την οποία αναγνωρίζεται στην αιτιολογική έκθεση α) ότι η Βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, που ιδρύθηκε τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του ως επιστημονική βιβλιοθήκη για την υποστήριξη των ερευνητικών δράσεων και των ερευνητών του αποτέλεσε παράλληλα χώρο υποδοχής και εξυπηρέτησης επιστημόνων όλων των πανεπιστημιακών σχολών, δημοσίων υπηρεσιών, νοσοκομείων αλλά και της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας αποτελώντας την πιο σημαντική δημόσια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη στο κέντρο της Αθήνας από τη δεκαετία του 1960 και είναι έκτοτε ευρέως γνωστή ως Βιβλιοθήκη του ΕΙΕ, η λειτουργία της οποίας είναι διακριτή και δεν σχετίζεται άμεσα με τις ψηφιακές υποδομές και δράσεις του ΕΚΤ και β) ότι το ΕΙΕ είναι ο ιδιοκτήτης όλου του κτιρίου επί της Λεωφόρου Βασιλέως Κωνσταντίνου 48, δυνάμει συμβολαίων αγοράς και ως ΝΠΙΔ έχει απόλυτο και αποκλειστικό δικαίωμα επί των περιουσιακών του στοιχείων ενώ παράλληλα έχει εκφράσει κατ' επανάληψη την επείγουσα αναγκαιότητα ανεύρεσης χώρων για τη στέγαση νέων εγκεκριμένων ερευνητικών δραστηριοτήτων και δράσεων (όπως αντίστοιχα το ΕΚΤ έχει ανάγκη από νέους χώρους για τη στέγαση των νέων του δράσεων).

Έτσι, με την εν λόγω ρύθμιση α) ορίζεται ότι η Βιβλιοθήκη Επιστήμης, Τεχνολογίας και Πολιτισμού «Κ.Θ. Δημαράς» ανήκει στο ΕΙΕ και παρέχεται η δυνατότητα στο ΕΚΤ και στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης να υλοποιούν δράσεις, συναφείς με την αποστολή τους, με τους ειδικότερους όρους της εν λόγω παραχώρησης χρήσης να καθορίζονται στο συμφωνητικό συνεργασίας που θα συναφθεί μεταξύ των δύο φορέων, β) προβλέπεται η επαναφορά στο ΕΙΕ του προσωπικού που απασχολείται στις δράσεις της Βιβλιοθήκης, που είναι ανεξάρτητη από τη λειτουργία της ψηφιακής βιβλιοθήκης του ΕΚΤ, με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, το οποίο είχε ήδη μεταφερθεί στο ΕΚΤ, που ρυθμίζεται με τη δημοσίευση κοινής απόφασης, του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης επί των σχετικών αιτημάτων του προσωπικού στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΚΤ εντός μηνός από τη δημοσίευση του νόμου και γ) ρυθμίζεται η αποχώρηση του ΕΚΤ από όλους του χώρους του ΕΙΕ που χρησιμοποιεί είτε δυνάμει του ν. 4623/2019 είτε δυνάμει του συμφωνητικού συνεργασίας, μέχρι την ημέρα την 30η-06-2021.

Παρά την εν λόγω νομοθετική ρύθμιση, στην οποία η κυβέρνηση αναγκάστηκε να πράξει τα αυτονόητα προκειμένου να διορθώσει τη βιαστική και με προχειρότητα πραγματοποιηθείσα απόσχιση του ΕΚΤ, κατόπιν πολύμηνου αγώνα των εργαζομένων και της διοίκησης του ΕΙΕ και ήδη τρία χρόνια μετά, η προβλεπόμενη ΚΥΑ για την επιστροφή του προσωπικού της Βιβλιοθήκης του ΕΙΕ δεν έχει εκδοθεί, κανονικοποιώντας την υποστελέχωση

της σπουδαιότερης δημόσιας ερευνητικής βιβλιοθήκη στο κέντρο της Αθήνας από τη δεκαετία του 1960. Επίσης, ενώ από το 2021 το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου μετεγκαταστάθηκε σε γραφεία στη διεύθυνση Ζεφύρου 56 στο Παλαιό Φάληρο Αττικής, μέχρι και σήμερα φαίνεται να διατηρεί την έδρα του στην οδό Βασιλέως Κωνσταντίνου 48 στην Αθήνα, στο κτίριο που ανήκει στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Μετά την οριστική μετακόμιση του ΕΚΤ, οι χώροι και τα γραφεία του παρέμειναν κενοί και κλειδωμένοι χωρίς καμία λειτουργία με συνεχόμενες Υπουργικές Αποφάσεις που παρέχουν τη δυνατότητα χρήσης τους από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου. Η πιο πρόσφατη απόφαση δημοσιεύτηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2023, η οποία παρατείνει τη δυνατότητας χρήσης από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου των χώρων του κτιρίου του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών έως το τέλος του 2024. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται μονομερώς, χωρίς καμία συνεννόηση με τη Διοίκηση του ΕΙΕ και ποτέ ως σήμερα δεν έχει υπάρξει σχετική αιτιολόγησή τους. Η Διοίκηση του ΕΙΕ έχει εκπονήσει σχέδιο για τη χρήση των κενών χώρων μετά την αποχώρηση του ΕΚΤ με δεδομένο ότι διαρκώς αυξάνονται οι ανάγκες για χώρους εργασίας του νέου ερευνητικού προσωπικού, των επιστημονικών συνεργατών και υποτρόφων. Τα παραπάνω ζητήματα έθεσε emphaticά ο Σύλλογος Προσωπικού του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών σε σχετική ανακοίνωσή του στις 15 Δεκεμβρίου 2023.

Επειδή το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών είναι αδιαμφισβήτητα ένα από τα μεγαλύτερα ερευνητικά κέντρα της χώρας με υψηλή ερευνητική δραστηριότητα και σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη νέας επιστημονικής γνώσης τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Επειδή η Βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών αποτελεί την πιο σημαντική δημόσια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη στο κέντρο της Αθήνας από τη δεκαετία του 1960 υποστηρίζοντας όχι μόνο την ερευνητική δραστηριότητα και τους ερευνητές του ΕΙΕ αλλά επιστήμονες από το σύνολο της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας.

Επειδή η αιφνιδιαστική και πραγματοποιηθείσα με ανήκουστη προχειρότητα, απόσχιση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, που δημιούργησε πλείστα προβλήματα λειτουργίας.

Επειδή μετά τον δυναμικό αγώνα των εργαζομένων και της Διοίκησης του ΕΙΕ η κυβέρνηση αναγκάστηκε να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση για τη διόρθωση των προβλημάτων που δημιούργησε η πρώτη νομοθετική της παρέμβαση αλλά μέχρι και σήμερα τα προβλήματα αυτά δεν έχουν λυθεί.

Επειδή τα χτυπήματα της κυβέρνησης στον σημαντικό τομέα της Έρευνας είναι πολλαπλά - από τη μεταφορά της Γενικής Έρευνας και Καινοτομίας από τον «φυσικό» της χώρο ήτοι το υπουργείο Παιδείας στο υπουργείο Ανάπτυξης μέχρι την πρόσφατη απόσχιση του Εθνικού Αστεροσκοπείου από τη ΓΓΕΚ και τη μεταφορά του στο υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Για ποιους λόγους δεν έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη ΚΥΑ του άρθρου 54 του ν. 4712/2020 για την επιστροφή του προσωπικού της Βιβλιοθήκης του ΕΙΕ, το οποίο είναι απαραίτητο για την ενίσχυση της τωρινής λειτουργίας της;
2. Για ποιους λόγους παρατάθηκε για μια ακόμη χρονιά η παραχώρηση χρήσης από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου των χώρων του ιδιόκτητου κτιρίου του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών δυσχεραίνοντας έτσι την ερευνητική και διοικητική λειτουργία του ΕΙΕ;
3. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν ώστε να επιλυθούν άμεσα τα σημαντικά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στη λειτουργία του ΕΙΕ ήτοι για την άμεση επιστροφή του προσωπικού της Βιβλιοθήκης και την ακώλυτη άσκηση των εμπράγματων δικαιωμάτων (κυριότητα, νομή, κατοχή και χρήση) των χώρων του ΕΙΕ για τις αυξημένες ανάγκες και την ακώλυτη άσκηση της ερευνητικής του δραστηριότητας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Τζούφη Μερóπη

Αναγνωστοπούλου Σία

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φερχάτ Οζγκιούρ

Φωτίου Θεανώ